

UGROŽAVANJE JAVNOG SAOBRAĆAJA I PRESUĐENA STVAR

Kada je okrivljeni pred prekršajnim sudom proglašen odgovornim za učinjeni prekršaj povodom nastale saobraćajne nezgode zato što je upravljao vozilom koje je registrovano u inostranstvu i koje nije osigurano u skladu s propisima Republike Srbije o obaveznom osiguranju, ne radi se o istom činjeničnom osnovu i presuđenoj stvari, bez obzira na to što je u pitanju isti okrivljeni i isti krivičnopравни događaj, pa je pravilno prvostepeni sud okrivljenog oglosio krivim zbog krivičnog dela ugrožavanja javnog saobraćaja.

Iz obrazloženja:

Iz pravosnažne presude prekršajnog suda proizlazi da je okrivljeni kritičnog dana upravljao vozilom koje je registrovano u inostranstvu i koje nije osigurano u skladu s propisima Republike Srbije o obaveznom osiguranju, čime je učinio prekršaj iz člana 331 stav 1 tačka 76 i 82 Zakona o bezbednosti saobraćaja na putevima. Potpuno je jasno da se u konkretnom slučaju ne radi o presuđenoj stvari s obzirom na to da citirani prekršaji za koje je okrivljeni oglašen odgovornim pred prekršajnim sudom nemaju nikakve veze s bitnim elementima krivičnog dela ugrožavanje javnog saobraćaja iz člana 289 stav 1 KZ, pri čemu se opisani prekršaji ne pominju u izreci ožalbene presude, što je i logično, jer okolnost da je okrivljeni upravljao vozilom koje je registrovano u inostranstvu i koje nije osigurano u skladu s propisima Republike Srbije o obaveznom osiguranju vozila jeste bez značaja u odnosu na bitne elemente krivičnog dela iz člana 289 stav 1 KZ, zbog čega su žalbeni navodi branioca okrivljenog neosnovani.

*(Presuda Višeg suda u Čačku, Kž 198/21 od 28. oktobra 2021)
Izvor: Izbor sudske prakse br. 2/2022, str. 38.*

NAKNADA MATERIJALNE ŠTETE

Imalac opasne stvari odgovara za štetu nastalu u vezi sa opasnom stvari odnosno opasnom delatnošću.

Iz obrazloženja:

Iz spisa proizlazi da je kritičnog dana tužilac upravljao svojim putničkim vozilom i da je točkovima prešao preko šahta za kišnu kanalizaciju koji se tom prilikom otvorio, na vozilu je nastala šteta, što je konstatovano službenom beleškom Policijske uprave, a visina štete utvrđena je nalazom i mišljenjem veštaka.

Pravilno je prvostepeni sud primenio odredbu člana 154 stav 1 ZOO, kojom je predviđeno da ko drugom prouzrokuje štetu dužan je da je nadoknadi, a čl. 173-174 predviđeno je da za štetu nastalu u vezi sa opasnom stvari odnosno opasnom delatnošću odgovara njen imalac. Tuženik je odgovoran za naknadu štete, kao što je i odgovoran za postavljanje takvih šahtova, koje je dužan i da u odgovarajućem postupku nadgleda.

(Presuda Višeg suda u Užicu, Gž 560/20 od 24. februar 2021)

Izvor: Izbor sudske prakse br. 2/2022, str. 56.

NOVČANA NAKNADA NEMATERIJALNE ŠTETE

Tužilja nema pravo na naknadu nematerijalne štete od tužene opštine zbog povrede uzrokovane padom ispred advokatske kancelarije jer je advokat bio dužan da očisti sneg i led ispred svog lokala.

Iz obrazloženja:

Iz spisa proizlazi da je tužilja dana 17. marta 2011. pala na ulici jer je prostor ispred advokatske kancelarije bio pokriven snegom i ledom, a usled pada pretrpela je telesne povrede.

Polazeći od utvrđenog činjeničnog stanja, prvostepeni sud je na osnovu odredbe čl. 155, 188 i 200 ZOO obavezao tuženu opštinu da tužilji naknadi nematerijalnu štetu sa pripadajućom kamatom.

Kod nesporno utvrđene činjenice koja se odnosi na tužiljin pad ispred kancelarije advokata, da je tuženik osporio pasivnu legitimaciju zato što nije bio dužan da čisti sneg i led ispred kancelarije advokata, već je to bio dužan da u smislu

člana 15 Odluke o komunalnom uređenju Grada Užice učini vlasnik objekta, jasno proizlazi da je u ovom slučaju tužilja bila dužna da dokaže odgovornost tuženog, što u toku postupka nije učinila. U konkretnom slučaju, shodno odredbama čl. 4 i 32 Zakona o komunalnim delatnostima („Sl. glasnik RS“, br. 88/11) tuženik nije imao obavezu da sprovodi nadzor nad vršenjem radova od strane advokata koji je bio dužan da ispred svoje kancelarije očisti sneg i led u smislu važeće odluke tuženog o komunalnom redu, a odredbom čl. 4 stav 3 i 32 navedenog zakona predviđeno je da Grad ima obavezu da sprovodi nadzor nad vršenjem radova od strane organa čiji je on osnivač, a ne i ostalih lica koja su dužna da održavaju prostor ispred svojih kuća, lokala, stanova.

Pored toga što je prethodno pomenutom odredbom Grad imao obavezu da sprovodi nadzor nad vršenjem radova od strane organa čiji je on osnivač, i odredbom člana 184 ZOO predviđena je odgovornost Grada za štetu koju pričinu preduzeće i drugo pravno lice koje vrši komunalnu ili drugu sličnu delatnost od opšteg interesa ako bez opravdanog razloga obustave ili neredovno vrše svoju uslugu, ali ne i za odgovornost fizičkih lica, kako to nepravilno zaključuje prvostepeni sud. Na osnovu navedenog, preinačena je presuda prvostepenog suda tako da se tužbeni zahtev tužilje odbije kao neosnovan.

(Presuda Apelacionog suda u Kragujevcu, Gž 1967/20 od 13. aprila 2021)

Izvor: Izbor sudske prakse br. 2/2022, str. 56.

REGRES OSIGURAVAČA

Tužilac (osiguravač) ima pravo regresa prema tuženiku (štetniku) koji je napustio mesto događaja.

Iz obrazloženja:

Iz spisa proizlazi da se kritičnog dana desila saobraćajna nezgoda isključivo krivicom tuženog koji je, upravljajući putničkim motornim vozilom, udario pešaka koji je zadobio povrede, a od povreda pešak je trpeo fizičke bolove i strah čiji su intenzitet i trajanje utvrđeni nalazom i mišljenjem veštaka medicinske struke. Kako je tužilac kao osiguravač isplatio naknadu štete povređenom pešaku, to je postavljen tužbeni zahtev prema tuženiku čijom je krivicom došlo do saobraćajne nezgode, a za isplatu navedene naknade štete.

S obzirom na to da je tuženik neposredno nakon saobraćajne nezgode vozilom napustio lice mesta ne ostavljajući podatke o sebi niti podatke o osiguranju, to je prvostepeni sud pravilno ocenio da tužilac osnovano, u smislu člana 29

stav 1 tačka 7 Zakona o obaveznom osiguranju u saobraćaju, kojim je propisano da osigurano lice gubi prava iz osiguranja ako je vozač posle saobraćajne nezgode napustio mesto događaja a tom prilikom nije dao svoje lične podatke i podatke o osiguranju, potražuje od tuženika regres isplaćene naknade štete.

*(Presuda Višeg suda u Užicu, Gž 585/20 od 24. februara 2021)
Izvor: Izbor sudske prakse br. 2/2022, str. 57.*

OSLOBAĐANJE OD OBAVEZE PLAĆANJA SUDSKE TAKSE

Stranke se oslobađaju obaveze plaćanja sudske takse ukoliko se parnični postupak okonča do dana zaključenja prvog ročišta za glavnu raspravu posredovanjem, sudskim poravnanjem, priznanjem tužbenog zahteva ili odricanjem od tužbenog zahteva.

Iz obrazloženja:

Prema stanju u spisu predmeta tužilac je tužbom podnetom 11. 6. 2019. godine inicirao postupak radi naplate regresa u vrednosti od 148.378 dinara protiv tuženog. Tuženi je podneskom od 6. 8. 2019. godine priznao tužbeni zahtev, nakon čega je presudom na osnovu priznanja Privrednog suda u Beogradu P 3158/19 od 7. 8. 2019. godine usvojen tužbeni zahtev. Navedena presuda je pravosnažna i izvršna.

Članom 9 stav 6 Zakona o sudskim taksama („Sl. glasnik RS“, br. 28/94, ...95/18) propisano je da se stranke oslobađaju plaćanja takse ukoliko se parnični postupak okonča do dana zaključenja prvog ročišta za glavnu raspravu posredovanjem, sudskim poravnanjem, priznanjem tužbenog zahteva ili odricanjem od tužbenog zahteva.

U konkretnom slučaju do okončanja prvostepenog postupka došlo je priznanjem tužbenog zahteva to jest donošenjem presude na osnovu priznanja pre održavanja prvog ročišta za glavnu raspravu, iz čega sledi da su u navedenom postupku stranke oslobođene plaćanja sudske takse. Imajući u vidu da je prvostepeni sud obavezao tužioca na plaćanje sudske takse na presudu na osnovu priznanja u ukupnom iznosu od 9.284 dinara uvećanu za kaznenu taksu, Privredni apelacioni sud ukinuo je navedeno rešenje bez vraćanja na ponovno odlučivanje, primenom člana 9 stav 6 Zakona o sudskim taksama.

*(Rešenje Privrednog apelacionog suda, Pž. 1290/20 od 11. juna 2020)
Izvor: Izbor sudske prakse br. 7-8/2021, str. 69–70.*

TEŠKO DELO PROTIV OPŠTE SIGURNOSTI

Kada je optuženi parkirao vozilo na zemljanoj površini van kolovoza, koja je pod nagibom prema kolovozu, te izašao iz vozila a da prethodno nije preduzeo potrebne mere kako bi sprečio da se vozilo samo pokrene, nije zaključao vrata na vozilu niti je aktivirao parkirnu kočnicu, a ručicu menjača ostavio u neutralnom položaju, usled kojih propusta optuženog je došlo do samopokretanja vozila unazad, a zatim i kontakta vozila s telom pešaka, koji se propisno kretao, što je rezultiralo time da bude pregažen ovim vozilom, zadobije teške telesne povrede opasne po život, koje su uslovile i smrtni ishod pešaka koji je preminuo na licu mesta, tada se u radnjama optuženog stiču obeležja kvalifikovanog oblika krivičnog dela teško delo protiv opšte sigurnosti.

Iz obrazloženja:

Iz rezultata pravilne ocene svih izvedenih dokaza, a pre svega pisanih dokaza iz spisa predmeta i obavljenih veštačenja, pravilno je prvostepeni sud zaključio da je optuženi kritičnom prilikom vozilo parkirao na zemljanoj površini van kolovoza, koja je pod nagibom prema kolovozu, da je izašao iz vozila a da prethodno nije preduzeo potrebne mere kako bi sprečio da se vozilo samo pokrene, da nije zaključao vrata na vozilu, niti je aktivirao parkirnu kočnicu a ručicu menjača ostavio u neutralnom položaju. Usled tih propusta optuženog došlo je do samopokretanja vozila unazad, a zatim i kontakta vozila s telom pešaka, maloletne I, koja se propisno kretala, a što je rezultiralo time da bude pregažena ovim vozilom, zadobije teške telesne povrede opasne po život, koje su uslovile i smrtni ishod I, koja je preminula na licu mesta.

Takođe, pravilno je utvrđeno da predmetno vozilo predstavlja opšte opasno sredstvo, a propuštanje optuženog da preduzme navedene radnje predstavlja opšte opasnu radnju, te da su u radnjama optuženog, bliže opisanim u izreci dobijene presude, sadržana sva bitna obeležja krivičnog dela teško delo protiv opšte sigurnosti iz člana 288 stav 4 u vezi sa članom 278 stav 5 u vezi sa stavom 1 Krivičnog zakonika, za koje je oglašen krivim, te se žalbom neosnovano ukazuje na pogrešnu primenu zakona.

(Presuda Apelacionog suda u Nišu, KŽ1 674/20 od 5. oktobra 2020)

Izvor: Izbor sudske prakse br. 12/2021, str. 41.

Izbor: Ljiljana J. Lazarević Davidović, dipl. pravnik